

Ба Шурої диссертациони 6D.KOA-019 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе, кучаи Буни Ҳисорак)

ТАҚРИЗИ

автореферати диссертатсияи Негматов Баҳодур Сафарович дар мавзӯи «Тартиби соддакардашудаи пешбурди тафтиши судӣ дар мурофияи ҷиноятӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.09 – Ҳуқуқи мурофияи ҷиноятӣ пешниҳод шудааст.

Аз ҷониби муаллиф Негматов Б.С. дар ҳақиқат мавзӯи муҳим ва рузмараи ҳуқуқи мурофияи ҷинояти интиҳоб гардидааст. Автореферат дар шакли матн ба мо пешниҳод гардид. Дар назари аввал ба мушоҳида мерасад, ки мавзӯи интиҳобшуда маҳдуд метобад, аммо баъди мутолиаи ҳамачонибаи мавзӯи мазкур гуфтан мумкин, ки падидаи таҳқиқшаванда гуногунҷабҳа ва бениҳоят масъалаҳои зиёди мурофиявиро дар худ иникос менамудааст.

Аз таҳлили амиқ ва баррасии ҳамачонибаи масъалаҳои дар автореферат матраҳгардида гуфтан мумкин аст, ки сохтори таҳқиқот пай дар пай ва бо риояи услуби таҳқиқоти илмӣ таҳия шуда, ҳамаи талаботҳои муайяншударо дар худ ғунҷонида, натиҷаҳои ниҳони таҳқиқоти диссертациониро ифода намудааст. Ҳамзамон, аз мазмуни автореферат бармеояд, ки муаллиф вазифаҳои дар наздаш гузошташударо дар сатҳи дахлдор иҷро намуда, пешниҳодҳои илман асоснок ва тавсияҳои амалии судмандро ҷиҳати рушди қонунгузори мурофияи ҷиноятӣ манзур намудааст, ки аз манфиат орӣ нестанд. Натиҷаҳои таҳқиқоти анҷомёфта на танҳо аҳамияти назариявӣ, балки замина барои фаъолияти ҳуқуқтатбиқкунии судӣ мебошанд.

Дар шароити муосир самтҳои гуногуни ҳаёти ҷамъиятиро дигаргуниҳои назаррас фаро гирифтааст. Ин дигаргуниҳо дар ҳаёти ҳуқуқии кишвар, аз ҷумла дар соҳаи ҳуқуқи мурофияи ҷиноятӣ низ ба

мушоҳида мерасанд. Бо қабули Кодекси муурофиавии ҷиноятӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон як қатор падидаҳои нави муурофиавӣ рӯи қор омаданд, ки ба шароити тағйирёбандаи вазъи кунунӣ мувофиқ мебошанд. Падидаи тартиби соддакардашудаи тафтиши судӣ дар муурофаи ҷиноятӣ солиёни дароз кишваҳои Аврупо ва ШМА – ро фаро гирифта, имрӯзҳо дар давлатҳои пасошуравӣ низ раванқ ёфта истодааст.

Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади наздик ва мувофиқ гардонидани қонунгузориҳои миллӣ бо санадҳои ҳуқуқи байналхалқӣ дар соҳаи ҳуқуқи муурофиавии ҷиноятӣ падидаи тартиби соддакардашудаи пешбурди тафтиши судиро муқаррар намудааст, ки яке аз падидаҳои мубрам эътироф гардида, мувофиқи он парвандаи ҷиноятӣ дар муҳлати оқилона ва дар шакли содда ҳаллу фасл мегардад.

Вобаста ба мавзӯи таҳқиқот муаллиф 15 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 5 адади он дар маҷалаҳои тақризшаванда ва тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таърифи расонидааст. Аз феҳристи интишороти илмии доктараби дараҷаи илмӣ бармеоянд, ки муаллиф қариб тамоми паҳлуҳои мавзӯи мазкурро таҳқиқ намудааст, ки натиҷаҳои он метавонад барои илмӣ ҳуқуқшиносии ватанӣ хизмати арзишманде дошта бошад.

Аз мазмун ва муҳтавои автореферати диссертатсия Негматов Б.С. мушоҳида мегардад, ки таҳқиқоти илмӣ дар заминаи сарчашмаҳои боэътимодӣ миллӣ ва хориҷӣ, инчунин санадҳои ҳуқуқи байналхалқӣ ва таҷрибаи судӣ омода гардидааст. Дар натиҷа роҳҳои ҳалли мушкилотҳои ҷойдошта ва тақмили қонунгузориҳои соҳавӣ пешбини гардидааст. Бинобар ин, таҳқиқоти диссертатсионии мазкурро, ки нахустин паҷӯшиши илмӣ бо забони тоҷикӣ ба ҳисоб меравад, мусбӣ арзёби намудан мувофиқи мақсад мебошад.

Ҳамзамон, бояд қайд намуд, ки дар автореферати диссертатсия баъзе масъалаҳои баҳснок ба мушоҳида мерасанд. Аз ҷумла, «имконнопазирии шикаст аз болои ҳукми судӣ аз рӯи асосҳои дар сарҳати 1 ва 2 моддаи 272 КМҶ ҚТ муқарраршударо аз ҷониби

судшавандае, ки парвандааш бо тартиби соддакардашуда баррасӣ гардидааст, ҳамчун махдудкунии ҳуқуқи судшаваанда ба шикоят эътироф намекунад» (сах. 22 автореферат). Ба фикри мо дар инҷо воқеан махдуд гардидани ҳуқуқи судшаванда ба шикоят ҷой дорад. Доир ба ин масъала мехостем диссертант зимни ҳимояи рисолаи илмӣ ақидаи худро пурратар асоснок намояд.

Эроди болөзикр ҷузъи буда, мазмуну моҳиятияти диссертатсияро коста намегардонад.

Дар маҷмуъ метавон гуфт, ки автореферати диссертатсияи номзадии Негматов Баҳодур Сафарович мазмуну диссертатсияро инъикос намуда, масъалаҳои гузошташуда асоснок матраҳ гардида, сазовори баҳои мусбат мебошад, ки ба талаботи муқарраркардаи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, нурра ҷавобгӯ буда, муаллифи он Негматов Баҳодур сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.09 – Ҳуқуқи муҳофизати ҳақуқҳои инсонӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) мебошад.

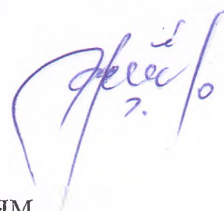
Тақриздиханда:

номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент,

Декани факултети ҳуқуқшиносии Академияи

идоракунии давлатии назди Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

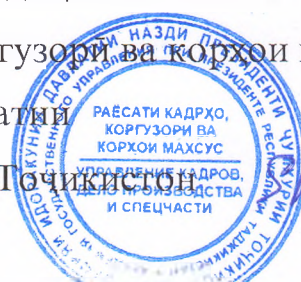
Қодирзода Д.С.

Имзои Қодирзода Д.С.-ро тасдиқ менамоям.

Сардори шуъбаи кадрҳо, коргузори ва корҳои махсуси

Академияи идоракунии давлатии

назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳомидов Ш.

06.12.2023

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734000, ш. Душанбе, кӯчаи Саид Носир, 33. E-mail: info@apa.tj; Тел: (+992 37) 224-17-86